

Снежана Мирчевска Дамјановска

Експертка за културно наследство и вклученост на заедницата / Живо наследство · Културно мапирање · Социјална инклузија / 25 години со програми финансирани од УНЕСКО, УНДП и ЕУ

Адреса: Скопје, Северна Македонија

Е-пошта: snezanamdamjanovska@gmail.com

Телефон: (+389) 70311502

ПРОФИЛ

Експертка за наследство и, од 2010 година, контакт-лице за УНЕСКО на единствената невладина организација од Северна Македонија акредитирана да го советува Меѓувладиниот комитет на УНЕСКО за заштита на нематеријалното културно наследство. Зад тоа стојат 25 години во кои средствата од ЕУ, ОН и Швајцарија ги претворав во резултати што траат и по завршувањето на финансирањето: 80 локални совети што и денес работат според правилниците што ги напишав, универзитетски младински клубови што се активни и по една деценија и општински регистар во Струга што се ажурира и по 10 години. Неодамна, заедно со младите и со Министерството за култура, ги пренесов во дигитална форма скопските модернистички обележја од периодот по 1963 година и традиционалното кујунџиство.

ОБЛАСТИ НА ЕКСПЕРТИЗА И КЛУЧНИ ДОКАЗИ

- **Културно наследство, живо наследство и иновации во наследството:** контакт-лице за нематеријалното културно наследство при УНЕСКО на МИД – Македонско истражувачко друштво, од 2010 година. Кујунџија (https://kujundzija.info), архива на традиционалното кујунџиство изработена со помош на вештачка интелигенција, која ја иницирав и ја лансирав со УНДП и Министерството за култура, а која ги поврзува мајсторите, студентите и институциите во еден културен екосистем на креативната економија. БИМ дигитални близнаци на 2 скопски обележја од периодот по 1963 година, кои го поврзуваат наследството со урбаниот развој, јавниот простор и културното учество на младите.
- **Развој на заедницата и вклученост на заедницата:** 80 локални и 8 регионални совети за социјална заштита што и денес работат според правилниците што ги напишав. Партиципативната алатка „Мојата општина“ пренесува повеќе од 5.000 предлози од граѓаните годишно. Модел на соработка на 8 општини за повеќе од 500 даватели на услуги и корисници.
- **Социјална инклузија, различност и пристапност:** го напишав делот за вклучување на учениците со попреченост во Законот за основното образование (2019). Обучив повеќе од 400 асистенти за учениците со попреченост, во согласност со Конвенцијата на ОН за правата на лицата со попреченост. Моделот на инклузивни центри го проширив на 8 регионални центри за средно стручно образование, со што се зајакнува социјалната кохезија во стручното образование и обука (СОО).
- **Млади, учество и волонтерство:** 6 универзитетски младински клубови, од кои 2 се активни и по повеќе од 10 години. 20 стипендии за млади жени во STEM. Учество на младите во националните политики преку 6 младински организации вклучени во изработката на Стратегијата за образование. Меѓугенерациски проект „е-Сениор“: 40 студенти обучени да предаваат дигитални вештини на повеќе од 200 постари лица.
- **Развој на публиката, одржливост, следење, влијание и трајни ефекти:** го дизајнирав системот за следење, евалуација и акредитација на обуката за наставници, со кој беа опфатени повеќе од 5.000 наставници (Светска банка). Евалуирав повеќе од 20 програми финансирани од ЕУ и од други донатори во 16 земји, неодамна за жените и девојчињата во STEM и за зелените и дигиталните вештини.

ПРОФЕСИОНАЛНО ИСКУСТВО

Избрано искуство во културата и наследството

Контакт-лице за НКН при УНЕСКО – Македонско истражувачко друштво – МИД

Невладина организација акредитирана за советодавни услуги на Меѓувладиниот комитет на УНЕСКО за заштита на нематеријалното културно наследство (Конвенција од 2003 година), единствена од Северна Македонија / 2010 – денес / членка од 2004 / ich.unesco.org/en/accredited-ngos/accredited-ngo-00795

- **Ја подготвувам документацијата за повторната акредитација на МИД при УНЕСКО во секој четиригодишен циклус од 2010 година,** со подготовка на извештаите и досиејата за реакредитација, како контакт-лице на организацијата со Секретаријатот на УНЕСКО.
- **Од 2005 година онлајн следам по 3 и повеќе сесии годишно на Меѓувладиниот комитет и на Генералното собрание на УНЕСКО,** и го претставувам МИД во размените и изјавите на Форумот на невладините организации за НКН меѓу акредитираните организации.
- **Учествував во подготовката на раната номинациска документација (2004) за археоастрономскиот локалитет Кокино, ставен на Прелиминарната листа на светското наследство на УНЕСКО во 2009 година,** како членка на тимот на МИД.

- **Го претставував МИД на Меѓународниот форум на невладините организации за нематеријалното културно наследство, Екомузеј „Куќа на батана“, Ровињ, Хрватска (1 октомври 2026),** европски настан за културна соработка со сродни организации што работат според Конвенцијата од 2003 година.

Иницијаторка и раководителка – Кујунџија (https://kujundzija.info)**: документирање на традиционалното кујунџиство со помош на вештачка интелигенција**
Самоиницијативен пилот-проект за иновации во наследството, лансиран со УНДП и Министерството за култура / 2024 – 2025 / Скопје

- **Ги објавив во јавна дигитална архива традиционалните кујунџиски техники на 3 мајстори, вклучително и ретката техника САБАХ-а, која денес ја знае само еден жив мајстор,** со дизајнирање метод за дигитализација на занаетчиските техники со помош на вештачка интелигенција и наставна програма за обука, а потоа ангажирав 8 студенти по информатика кои ја изработија и ја водат Kujundzija.info.
- **Го изградив партнерството за лансирањето со УНДП, Министерството за култура и Заедницата за заштита на културното наследство,** претставувајќи ја платформата на јавното лансирање како модел за заштита на живите занаети.

Раководителка на проект – Дигитални близнаци на скопските модернистички обележја по 1963 година
УНДП Северна Македонија, во рамките на програмата Global Engineer Girls | 2023 – 2024 | Скопје

- **Изработив БИМ дигитални близнаци на 2 обележја од обновата на Скопје според планот на Кензо Танге (Централната пошта и Музејот на современата уметност) за 60-годишнината од земјотресот во 1963 година,** со дизајнирање на проектот и партнерство со ИТ-компанијата ИНС за обука и сертификација на 20 студентки по архитектура и градежништво.
- **Обезбедив регионална видливост за модернистичкото наследство на Скопје,** преку прилог на УНДП Северна Македонија и презентација на студијата на случај на Самитот за дигитализација на Западен Балкан (Сараево, октомври 2023).

Раководителка – Културно мапирање и културен туризам, Демир Капија и Струга
УНДП Северна Македонија, Програма „Општинска корисна работа“ / 2014 – 2015

- **Културните локалитети по винската патека во Демир Капија ги вклучив во план за туристичко користење, усвоен од општината (2014),** со раководење на мапирањето на културните зони во општината.
- **На Струга ѝ обезбедив регистар на туристичко сместување што општината го ажурира секоја година и по 10 години (2015),** со ангажирање и надзор на 5 млади стручњаци што ги попишаа локалните капацитети.

ДРУГО ПРОФЕСИОНАЛНО ИСКУСТВО

Консултантка – Проценка на потребите за наставни содржини поврзани со водата во високото образование и СОО
Skat Consulting / PointPro Consulting – Програма за управување со подземните води, финансирана од SDC / април 2026 – септември 2026 / со скратено работно време, од далечина

- **Изградив доказна основа за воведување наставни содржини поврзани со водата во високото образование и во СОО,** преку почетен, нацрт и завршен извештај со патоказ за усвојување, врз основа на анализа на документи, 18 интервјуа со засегнатите страни и споредба со ЕУ и со регионот.

Аналитичарка за образование
УНДП Северна Македонија / ноември 2025 – април 2026

- **Ги напишав поглавјата (СОО, образование на возрасни, доживотно учење) во Националната стратегија за образование 2026–2032, поддржана од Владата, вклучително и 9 програми усогласени со паметната специјализација,** со вградување на зелените и дигиталните вештини и на Референтната рамка на компетенции за демократска култура на Советот на Европа.
- **Обезбедив согласност од засегнатите страни за поглавјето преку повеќе од 10 меѓуинституционални валидациски средби,** откако 6 младински организации и 4 организации на работодавачи ги вклучив во изработката преку посебна консултација со младите.

Национална техничка советничка за образование
УНДП Северна Македонија / април 2025 – октомври 2025

- **Министерството за образование одобри 6 микрокредитиви, а дизајнирав и 9 модуларни програми за жени, млади и ранливи групи,** со примена на критериумите за родова еднаквост и социјална инклузија врз моделите на квалификации водени од работодавачите.
- **Ги обликував стандардите за пристапност на Регионалните инклузивни центри за извонредност со придонес од повеќе од 150 ученици од ранливи групи,** собран преку фокус-групи и индивидуални интервјуа.
- **Придонесов за 3 национални закони за образованието** со изработка на технички придонеси и валидација на сценарија за реформи со Министерството, Центарот за стручно образование и обука, Центарот за образование на возрасни, факултетите, општините и граѓанските организации.

Проект-менаџерка – Global Engineer Girls
УНДП Северна Македонија / април 2023 – март 2024

- **Обезбедив 20 стипендии за студентки во STEM и опфатив повеќе од 440 учесници на 9 национални настани во просториите на јавните универзитети и пред младите,** со водење на првата национална програма за родова еднаквост во STEM во Северна Македонија, преку меѓународни партнерства во Косово, Турција и Кувајт.

- **Изградив и водев партнерства со 15 компании што обезбедија пракса за 20 студенти,** во соработка со студентските организации на сите 6 државни универзитети. (Компонента за наследството: видете Дигитални близнаци погоре.)

Виша експертка за инклузивно образование (СОО и образование на возрасни)
WEglobal – проект за модернизација на СОО и образованието на возрасни, финансиран од ЕУ / јуни 2022 – декември 2024 / повремено, околу 40 дена годишно

- **Го проширив моделот на Регионалните инклузивни центри за извонредност од 3 на 8 регионални центри за СОО,** со анализа на потребите од обука на вработените во СОО и со дизајнирање и спроведување на обуката за наставниците.
- **Доведов обука за дигитална писменост до повеќе од 200 постари лица во 3 општини („е-Сениор“),** со обука на 40 студенти по информатика од Скопје и Битола да ја спроведуваат.
- **Изработив споредбени проценки на подготвеноста на СОО за 4 земји (Северна Македонија, Турција, Косово, Албанија),** врз основа на интервјуа и анкети со министерства, работодавачи и даватели на СОО, вклучително и анкета со ученици со стапка на одговор од 90%.

Национална техничка советничка / специјалистка за образование
Британска амбасада во Скопје / февруари 2019 – декември 2024 / повремено

- **Министерството го усвои Националниот концепт за развој на регионалните центри за СОО (усогласен со CoVE),** чијшто сум коавтор, врз основа на студија за деловна изводливост и анализа на трошоците и придобивките што ги водев.
- **Изработив профили на идните вештини за 3 приоритетни сектори и 6 наставни програми и стандарди на занимања,** со водење на анализата и прогнозата на јазот во вештините.
- **Подготвив 3 секторски комори (текстил, градежништво, енергетика) за акредитација како даватели на обука,** со проценка на нивната подготвеност и обука на нивните обучувачи.

Национална техничка советничка и координаторка за образование и социјална инклузија
УНДП Северна Македонија и SDC / октомври 2016 – октомври 2022

- **Изградив национална мрежа од 80 локални и 8 регионални совети за социјална заштита што и денес работи според правилниците за управување што ги напишав,** со обука на членовите и координација на мрежата (https://www.mtsp.gov.mk/mk-MK/odnosi-so-javnost/publikacii)
- **Ја водев Програмата „Општинска корисна работа“ на национално ниво, со повеќе од 50% од активностите во руралните општини и со повеќе од 80% жени учеснички,** со национална координација до 2019 година и со спроведување на годишниот повик за општините со ЗЕЛС, а потоа како национална советничка за социјална политика (2019–2022).
- **Поврзав 8 општини (10% од земјата) во соработка за заеднички социјални услуги за повеќе од 500 даватели и корисници,** модел претставен како применлив и на други места на конференцијата за 10-годишнината на програмата (2022).
- **Насочив повеќе од 5.000 предлози од граѓаните годишно во локалното социјално планирање** со раководење на дигиталната алатка „Мојата општина“.
- **Го напишав делот за вклучување на учениците со попреченост во Законот за основното образование (2019) и обучив повеќе од 400 образовни и лични асистенти,** со изработка на технички придонес и програма за обука заснована на компетенции.
- **Министерството за образование го усвои концептот на Регионалните инклузивни центри за извонредност, пилотиран во 3 регионални центри за СОО со повеќе од 300 наставници и вработени,** со негово дизајнирање и водење на меѓусебното учење меѓу центрите.
- **Изработив 6 национални публикации со упатства за Министерството за труд и социјална политика** за лиценцирањето, регионалните услуги и управувањето со советите, со координација на авторскиот тим.

Виша експертка – Анализа на пазарот на трудот и образование на возрасни
Британски совет, со DVV International и Центарот за доживотно учење – финансирано од ЕУ / јули 2016 – октомври 2017

- **На давателите на образование за возрасни им обезбедив национален стандард заснован на компетенции,** со пишување на националниот Прирачник за обука на обучувачи, упатствата за анализа на пазарот на трудот и 15 програми засновани на компетенции, валидирани на 8 работилници со засегнатите страни.

ПРЕТХОДНО ИСКУСТВО (2003–2016)

- **УНДП Северна Македонија (2008–2016):** ја создадов Програмата „Општинска корисна работа“, која потоа 10 години се спроведуваше на национално ниво. Ги мапирав социо-економските услови во сите 81 општини. Основав мрежа од 6 универзитетски клубови за вработливост на младите, од кои 2 се активни и по една деценија. Напишав 7 наставни програми за СОО за образованието во казнено-поправните установи.
- **Светска банка (2006–2009):** обуката за наставниците во текот на работата ја доведов до повеќе од 5.000 наставници, со дизајнирање на нејзиниот систем за следење и евалуација, акредитација и сертификација.
- **Проекти за техничка помош на ЕУ (2003–2010), со IMC/WYG, LDK, GVG, Euro Partners Development и IBF International:** поддршка на Националниот акциски план за вработување, **анализа на пазарот на трудот во 25 општини** и **евалуации на ЕУ за техничката помош во Западен Балкан**.

ЕВРОПСКА И МЕЃУНАРОДНА СОРАБОТКА И МРЕЖИ

- **Статус на експерт на ЕУ:** регистрирана независна експертка во базата на експерти на Порталот за финансирање и тендери на ЕУ, од која програмите на ЕУ, вклучително и Креативна Европа, избираат оценувачи.
- **УНЕСКО, Конвенција од 2003 година:** контакт-лице на МИД, невладина организација акредитирана при Меѓувладиниот комитет (2010 – денес). Од 2005 година онлајн ги следам сесиите на Комитетот и на Генералното собрание. Активна во Форумот на невладините организации за НКН, глобалната културна мрежа на невладините организации за наследство акредитирани при УНЕСКО. Го претставував МИД на Меѓународниот форум на невладините организации за нематеријалното културно наследство, Екомузеј „Куќа на батана“, Ровињ, Хрватска (1 октомври 2026). Програмата на УНЕСКО „Култура и креативност за Западен Балкан“ (2025).
- **Агенции на ЕУ и програми финансирани од ЕУ:** членка на мрежата на експерти за миграција, вештини и интеграција „Skills Lab“ на Европската фондација за обука (агенција на ЕУ) (2025 – денес). Експертка на 4 ангажмани финансирани од ЕУ: модернизација на СОО и образованието на возрасни (WEglobal, 2022–2024), проект за образование на возрасни (Британски совет, 2016–2017), студија за изводливост за твининг на ЕУ (GVG, 2007–2008) и евалуација на влијанието на ЕУ/ЕАР (IBF International, 2008).
- **Макрорегионална, транснационална и интеркултурна соработка на ЕУ:** Самит на Алијансата на регионите на EUSAIR (Стратегија на ЕУ за Јадранско-јонскиот регион), Анкона, Италија (2025). Споредбена студија за СОО во 4 земји (Северна Македонија, Турција, Косово, Албанија). Global Engineer Girls со партнери во Косово, Турција и Кувајт. Мерки на SDC за инклузивно образование во Северна Македонија и Албанија.
- **Мобилност и размена на знаење:** студиска посета на Министерството за наука и образование, Загреб, Хрватска (2024–2025). Самит за дигитализација на Западен Балкан, Сараево (2023, презентација на скопските дигитални близнаци). Регионална работилница на ОРНІ, Истанбул (2023).

ИЗБРАНИ ПУБЛИКАЦИИ И ПРОИЗВОДИ НА ЗНАЕЊЕ

- Kujundzija.info – јавна дигитална платформа за дигитализација на традиционалните кујунџиски техники (иницијаторка, 2025). (https://kujundzija.info)
- „Narrowing the Gender Divide in STEM Industries“ (Намалување на родовиот јаз во STEM-индустриите) (УНДП Северна Македонија, 2023), во која се претставени дигиталните близнаци на скопските модернистички обележја. undp.org/north-macedonia
- Национална стратегија за образование 2026–2032: авторка на поглавјето за пост-средното образование (СОО, образование на возрасни, доживотно учење) (2025).
- „Документ за политики за одржливоста на Програмата „Општинска корисна работа“ и на локалните социјални партнерства“ (УНДП, 2020).
- „Образовни и лични асистенти: тука и сега – отворени перспективи“ (УНДП, 2020), усвоен од Министерството за образование како референтен документ.
- Водич за лиценцирање на давателите на социјални услуги и сродната серија упатства за Министерството за труд и социјална политика (координаторка на тимот и коавторка, 2016–2022). Целосниот список од 16 публикации е достапен на барање.

ОБРАЗОВАНИЕ

- **Магистер по социологија на образованието**, Универзитет „Св. Кирил и Методиј“, Скопје (2012). Просечна оценка 10/10, ЕРК 7.
- **Меѓународен сертификат, меѓународна консултантка за СОО**, Швајцарски федерален институт за стручно образование и обука, Женева (2018). 56/60, ЕРК 6.
- **Дипломиран филолог по англиски јазик и книжевност**, Универзитет „Св. Кирил и Методиј“, Скопје (1999). ЕРК 6.

СЕРТИФИКАТИ, ЈАЗИЦИ И ДИГИТАЛНИ ВЕШТИНИ

- **Сертификати:**
  УНЕСКО „Култура и креативност за Западен Балкан“ (2025).
  EASPD „Изградба на инклузивно училиште за сите“ (2026).
  ОРНІ Мерење на мултидимензионалната сиромаштија (2019).
  IDEO Обучувачка за методологијата Design Thinking (2012).
- **Јазици:**
  Македонски и српски (мајчин).
  Англиски C2 во сите вештини.
  Германски A1.
- **Дигитални вештини:**
  Microsoft 365, Google Workspace, Zoom и Teams, Moodle и Google Classroom, **SPSS**. Алатки на вештачката интелигенција (ChatGPT, Copilot), применети во дигиталната трансформација на документацијата за наследството.